

«مفهوم‌واره فرق اسلامی»، نام مجموعه‌ای است که اکنون پیش روی شماست و به همت برادر عزیزم جناب «حجّت الاسلام سید مرتضی حسینی کاشانی» تنظیم شده است. تلاش ایشان در تنظیم این «مفهوم‌واره»، شاید تنها برای کسی همانند اینجانب قابل درک باشد؛ چراکه مطالعه چندباره کتاب «فرهنگ جامع فرق اسلامی» و نگارش هنرمندانه فهرست‌های آن با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای موجود، به طور معمول بحث‌های متعدد، و پرسش‌ها و پاسخ‌های منظمی را بین ما موجب می‌شد.

دقت، وسواس و تلاش ایشان برای یافتن سرفصل‌های اصلی و چینش‌های فرعی و ایجاد شاخه‌های مختلف، جملگی عزم و شوق وافر ایشان را در این کار به وضوح نمایان می‌سازد. افزون بر آنکه همین تلاش، موجب پیرایش کتاب «فرهنگ جامع فرق اسلامی» از اشتباهات املایی و در مواردی محتوایی شده است. من به جهات مختلف مشوق ایشان در انجام این کار بوده‌ام؛ نخست آنکه محصول تلاش ایشان را برای اهل علم و پژوهشگران عرصه فرق اسلامی مفید می‌دانستم و دیگر آنکه ایشان را در این کار توانمند یافتم و البته امید دارم که در آینده، نوشته‌ها و تحقیقات مستقلی را از قلم وی، در حوزه فرق اسلامی ببینیم.

در این مجال کوتاه بازگویی اهمیت مسئله فرقه‌پژوهی و ثمرات بی‌حدّ و حصر آن را برای درنیفتادن به اشتباه‌های گذشتگان و پیمودن راه صوابی که برخی از آن‌ها طی کرده‌اند، ضروری نمی‌بینم و به همین مقدار بسنده می‌کنم که علم فرقه‌شناسی، چنان که بر اهل آن پوشیده نیست، میدان گسترده و فراخی است که فقر پژوهش در آن بسیار مشهود است.

نگارنده این سطور امید دارد که این کتاب به همراه کتاب «فرهنگ جامع فرق اسلامی»، پایه‌های پژوهش‌های بهتر و کامل‌تر در بازشناسی و تبیین زوایای پنهان تاریخ ملل و نحل و اندیشه‌های اصحاب فرقه‌های اسلامی قرار گیرد و زمینه را برای فعالیت‌های پژوهشی گسترده‌تر و عمیق‌تر فراهم آورد.

در پایان برای همه آنان که این مهم را وجهه همت خویش خواهند ساخت، آرزوی سعادت و توفیق دارم.

قم. سید حسن خمینی

فروردین ۱۳۹۵